

DINGSDAG 19 JANUARI.

De prijs dezer Courant, die getegeld vijfmaal
's weels wordt uitgegeven, en wel op Zondag, Dings-
dag, Woensdag, Donderdag en Zaterdag, is f 5
in de drie maanden. —

De prijs der Advertentiën is, van een tot vijf
regels f 1.00, en voor elken regel daarboven 20
centen behalve 35 centen zegelregt, voor elke
plaatsing.

De Europese hoofdmagten bij den aanvang van 1841.

IV.

(Zie no. 1, 2, 3)

FRANKRIJK.

Men moet nooit vergeten dat Frankrijk het groote overwigt, 't welk het eens onder LODEWIJK XIV, andermaal onder NAPOLEON bezat, eenerzijds aan de zwakheid en oneenigheid zijner naburen, anderzijde aan de geestdrift zijner revolutie en het zeldzame talent zijns keizers had te danken. Frankrijk schoot eene eeuw lang te kort tegen Engeland; het schoot te kort tegen KAREL V, het schoot te kort tegen WILLEM III, MARLBOROUGH en EUGENIUS op het slagveld; het schoot te kort in zijne diplomatie onder LODEWIJK XV; en in 1814 en 1815 zag het zijne hoofdstad door vreemde legers bezet. Blijkens de vroegere geschiedenis, is Frankrijk dus niet tot hegemonie in Europa geroepen; het kon zich dezelve slechts onder gunstige omstandigheden en voor korten tijd aanmatigen.

De onhandige politiek, door eene oppervlakkige, grootendeels kleingeestige en bemoeizuchtige Kamer betrekkelijk het Oostersche vraagstuk aangegeven, door den heer THIERS en zijne organen met opgeblazenheid voortgezet, heeft den staat tegenover Europa verdederd, meer dan hij nog ooit vernederd werd. Men sprak van beleedigingen, die niet waren aangedaan; van denkbeeldige gevaren; men liet den nuttigen tijd, had men iets willen ondernemen, voorbijgaan; dreigde daarentegen in het wilde, en ziet zich thans onmagtig tegen de vastberadenheid van Europa, dat evenmin Franschen overmoed wil dulden, als het Fransche onafhankelijkheid belagen wil. De Parijsche publicisten erkennen thans het laatste, en gaan met hun land onder het gevoel der tegenwoordige vernedering gebukt.

Nogtans blijft Frankrijk steeds eene eerste mogendheid, in magt ver boven Pruisen of Oostenrijk verheven.

Der Franschen grootste kracht ligt in hunne nationaliteit en eergevoel. Niemand kan hun het eervol getuigenis onthouden, dat zij de deugd der vaderlandsliefde in hooge mate bezitten en aan hunne uitpattingen, van wat aard ook, niet veroorlooven daarop inbreuk te doen. De partij onder hen, die het buitenland mogt willen dienen, is met eenige schande gebrandmerkt. Hunne overgrooten overmoed, hoe afwijkend ook opzigtens het beginsel der binnenlandsche politiek, is in patriotisme; in tegenover Frankrijk naar buiten onafhankelijk; groot en magtig te zien, geheel eenstemmig. Staatsmannen, die in ander opzigt gansch niet zuiver te noemen waren, dienden altijd Frankrijks belang. Op het volk en het leger kan men voor vaderlandsche doeleinden steeds bouwen. Voor den roem zijner natie heeft de gemeenste Franschman de grootste opoffering veil. Er valt niet te twyfelden, of de verdorvenste Parijzenaar zoo wel als de domste heer der provincie zal, in het oogenblik van gevaar of roem, als het de nationale eer geldt, kunnere een held wezen. Dit slechts be-

perkt de bewondering, dat zij, onweerstaanbaar in geluk, minder volharding in den tegenspoed bezitten en ras van hartstogt wisselen.

Magt van geloof en leer is in Frankrijk niet aanwezig. Dezen steun, mist de staat geheel. De geloofspartij is zwak en buitendien in oppositie; en het ongeloof wekt, sinds het in 1793 zijne nietigheid toonde, geen geestdrift meer, wat ook sommige schrijvers aanwenden om het weder op te wakkeren. Alles vervalt in onverschilligheid, en het schijnt in Frankrijk evenzeer onmogelijk, een nieuw geloof te kweeken als tot de oude kerk terug te keeren. Het eerste bleek uit het bespottende St. Simonismus, het andere uit het verbannen Jesuitismus, en LAMENNAIS poging, om hierarchie en democratie te verzoenen, mag wel eene wanhopige poging heeten.

Heeft nu de staat bij deze godsdienstige apathie ten minste het voordeel van geene magtige geloofspartij in het land te bestrijden te hebben, — zoo lijdt hij toch indirect aan de demoralisatie die van deze apathie onafscheidbaar is, en die niet alleen een groot kapitaal van gezonde kracht in het volk verteert, maar ook de staatsdienst benadeelt, daar zij voet geeft aan het trouwens ook in andere landen, die zich niet weinig op godsdienstigheid laten voorstaan, weder meer en meer toenemend stelsel van hebzucht, nepotismus en omkoopning.

Uit het politisch beginsel heeft Frankrijk daarentegen sedert geruimen tijd groot voordeel geput. Reeds onder LODEWIJK XIV, die het beginsel der absolute monarchie aan alle koningen en vorsten van zijn tijd voorhield, en er de meeste mede verleide; dan tijdens de revolutie, die het tegengestelde beginsel der vrijheid den volkeren voorhield en ze eveneens daarmede verleide; vervolgens onder NAPOLEON, die tot het beginsel van LODEWIJK XIV terugkeerde, het tot zijn val vasthield, daarna weder als held der revolutie en der republiek poogde op te treden en den Franschen het liberalismus aanbeval. Dit liberalismus bewees den Franschen werkelijk zeer goede diensten, inzonderheid daardoor, dat het hun schier onmiddellijk na den grooten krijg, onder de volkeren die zoo verbitterd tegen Frankrijk streeden, plotseling weder sympathien verschafte. Hoe veelzijdig dezelve wortelen schoten bleek tijdens de veelvuldige opstanden die Frankrijks juli-omwenteling vergezelden. Hadden toen de Duitsche revolutionairen niet twee dagen verloren met echt Duitsche discussiën over hunne bevoegdheid om eene revolutie te maken, waarschijnlijk zou het er thans in Europa anders uitzien. Wat hiervan zij, de onrustige tooneelen in Frankrijk, waarvan de ophief echter de wezenlijkheid ver overtreft; de menigvuldige gebreken en laaghartigheden in den meer burgerlijken regeringsvorm, sinds de juli-dagen aan den dag gesteld, hebben die sympathien verminderd, en in de laatste maanden vooral schenen zij grootendeels uitgedoofd; door de propagandistische en overmoedige taal van eenige Fransche bladen, die oorlog begeerden ter bereiking ieder van zijn doel. De gecensureerde Duitsche bladen, de afhankelijke en ministeriële schrijvers in vreemde landen, verzuimden niet daaraan

partij te trekken, en de natiën opmerkzaam te maken op de rustverstoorende plannen, door Fransche organen blootgelegd. Men wees op de hevige, hoonende uitvallen; maar men zeide niet, dat de ergsten derzelve welligt door vreemd geld of vreemden invloed in Frankrijk waren geuit.

Niet onbelangrijk schijnt het, hier eenige woorden uit het laatste nummer der *Revue des deux Mondes* (1 jan. 1841) aan te halen: » Nu wapenen ook de Duitsche regeringen, en waarlijk weinig raakt het ons. Wij weten waaraan ons te houden opzigtens de pogingen en bedregingen (zoo er bedregingen mogten aangewend zijn) van den Duitschen bond. Hij zou niets groots en ernstigs kunnen ondernemen dan door bij de Duitschers gevoelens op te wakkeren welke men verried, en eene zucht naar nationale eenheid, die vooral te duchten is voor de vorsten van dat land, en meer nog voor Oostenrijk, voor den koning der Nederlanden, voor Denemarken. Alvorens te denken om ten aanzien van den Elzas al te bespottelijke droomen te verwezenlijken, zou Duitschland, — zage het ooit zijne buitenmatige goedigheid in staatkundig opzigt in, — iets anders te doen hebben: het zou niet zonder rede noch zin met ons willen breken, en, eenen kamp hernieuwen die het noodlottig zijn zou ingeval van tegenheden, en die, in het tegengesteld geval, Duitschland slechts enger kluisieren zou in de banden der absolute magt. Zekerlijk, de Duitsche dagbladen, alle gecensureerd, en de onnoozele herbergsgasten, talrijker ras in Duitschland dan waar ook elders, hebben gezegd en zich laten zeggen dat de Franschen den Rijn wilden overtrekken, Duitschland veroveren, de grenzen des rijks uitbreiden tot den Oeder, de Elbe, en wat al niet? Al die belagchelijke tegens, voor bedachtelijk verspreid, hebben eene kleine gisting gewekt, waarvan de Duitsche regeringen zich met eene min of meer platte behendigheid bedienen.»

Verbreekt Frankrijk echter zijner zijde den vrede niet; ontziet het de regten der vreemde natiën, — zoo zal het de bij hen verloren sympathiën spoedig herwinnen, en wederom, zoo in den oorlog, wanneer men het aanranden mogt, als in den vrede, groote partij trekken van de magt des politischen beginsels, 't welk het voorstaat.

Dat politisch beginsel echter schijnt de grootste hindernis tegen een verbond tusschen Frankrijk en Rusland, waartoe anders menige aanleiding aanwezig, menige draad gesponnen is. Doch men heeft meermalen zeer verschillende politieke beginsels verbonden gezien, waar eenheid van belang bestond. » Het jaar 1840 — leest men in het kelyksch overzicht der *Revue de Paris* (31 jan. 1841) — heeft voor Frankrijk het tijdstip der Russische alliancie gesloten. Wij hebben van Russische politiek op nieuwe grondslagen gesproken. Intusschen is er in Frankrijk een sprake van eene tospadering van het Russische kabinet tot het Fransche.»

Op de behouding der materiele belangen verstaat Frankrijk zich niet bij te staan. Het lust en begeren tot zijner overname over te dreven tot den Franschen geest, dat de oorlog, de

Kamers vooral, hebben meestal wat anders te doen. Hoezeer het den koning ook aangelegen is, de oogen des volks op de materiële belangen te rigten en van de oppositie-politiek af te leiden, — het is hem nog niet gelukt; en het stelsel, hetwelk men betrekkelijk landbouw, industrie en handel volgt, getuigt noch van eenheid noch van vrijzinnigheid. In verscheidene grootsche ondernemingen tot bevordering van binnenlandsch vertier en nijverheid is Frankrijk achterlijk.

Alzoo heeft Frankrijk zeer sterke en tevens zeer zwakke zijden. Overigens geniet het dit voordeel, dat niemand het iets ontnemen wil, dat het van geen zijner naburen iets te vrezen heeft, wanneer het niet zelf aanvalt, en gevolgelijk de gebeurtenissen rustig afwachten kan, totdat het door geschillen onder zijne naburen of magtige allianciën eene gelegenheid erlangt om eerzuchtige plannen te verwezenlijken.

Buitenlandsche berigten.

DUITSCHLAND.

De Augsburger *Allgemeine Zeitung* behelst de volgende opgaven omtrent het verkeer op sommige Duitse spoorwegen. Op de baan tusschen Leipzig en Magdeburg werden in 1840 353,201 personen vervoerd. Op die tusschen Nürnberg en Fürth 460,629; tusschen Leipzig en Dresden 415,626; tusschen München en Augsburg, van 1—31 dec. 9768; op de Taunus-baan, gedurende dezelfde maand 24,477, en op de Ferdinandsnoodbaan, mede in genoemde maand, 9714; en van 1 mei tot 31 dec. 169,449.

ZWITSERLAND.

Bern, 6 jan. Het eerste rondschrjven van het nieuwe voorzittend kanton verklaart deszelfs grondbeginsels: strenge onzijdigheid en vriendschappelijk verkeer naar buiten; binnen 's lands grondwettige ontwikkeling.

(Zürich. Zeit.)

Aargau, 8 jan. Den 5den is de nieuwe staatsregeling met 15,316 tegen 11,453 stemmen aangenomen. — Men hoort hier veel van bewegingen in het kanton Solothurn. Deszelfs regering heeft de onze tot toezigster benoemd. Deze houdt troepen gereed. Te Aarau is den 7den eene afdeling artillerie en scherpschutters binnengerukt. In de meeste hervormde kringen is de aannemng der constitutie met vrengdeschoten gevierd. De *Schweizerbote* meent echter dat nog niet alles gedaan is; geen enkele gansch katholieke kring heeft aangenomen.

OOSTENRIJK.

Weenen, 8 jan. Uit Kanea, in Candia, zijn officiële berigten ontvangen, blijkens welke het eiland den 17den december onder de onmiddellijke heerschappij des sultans teruggekeerd is. De daartoe door de Porte afgezonden commissaris, *Nuri-bey*, was aan boord der Oostenrijksche brig *Montecuculli* den 13den op de reede van Kanea aangekomen, waar hij door *Mustapha-pacha*, den stedehouder van *Mehemed-Ali*, met de hem verschuldigde oerbewijzen ontvangen werd. *Mustapha-pacha* onderwierp zich dadelijk aan den sultan, als zijn regmatigen heer en gebiedster, en werd daarop door *Nuri-bey*, namens Z. H. in het bestuur over het eiland bevestigd.

(Pr. St. Z.)

Volgens berigten uit Parma, moet de ongesteldheid van H. M. *Maria Louisa* in de laatste dagen zeer verergerd zijn; ook hare K. H. de hertogin van *Angoulême* zou, luidens brieven uit Görz, in bedenkelijken toestand verkeeren.

(Köln. Zeit.)

PRUISSEN.

Opens de nader instructie tegen den zoon van den kleermaker *Kühnapfel* te Frauenburg, vindt men in de *Berliner Anzeiger* het volgende: »Dezen morgen had er nogmaals eene huiszoeking plaats in de woning van den kleermaker *Kühnapfel*, naardien men nog een gouden horologie en eene gouden snuifdoos van den vermoorden bisschop miste. De huiszoeking leverde een goed gevolg op. Gedeeltelijk op den grond, gedeeltelijk in een gat van de trap vond men het horologie, de snuifdoos, en ongeveer 100 rijksdaalders in goud en zilver, alsmede een tweede momgezigt, overeenkomende met datgene hetwelk men in de kamer des bisschops gevonden had. Bij het verhoor hetwelk heden werd gehouden, gedroeg sich *Kühnapfel* hoogst onbeschaamd en onverschillig. Bij het lijk van den bisschop gebragt, moet hij gezegd hebben: »jammer van den ouden man; hij schijnt ook een sabelheer in het hoofd te hebben; daarop had hij de schiedergjen aan den muur bekeken.

ENGELAND.

Londen, 14 jan. In den *Morning Herald* leest men het onderstaande:

Wij vernemen, dat wanneer het Britsche gouvernement geraden mogt oordeelen om bij de Porte aan te dringen op de erkenning der Fransche veroveringen in het Algerijnsche, eene zoodanige daad door het tegenwoordige Fransche kabinet zoude worden aangemerkt als een beslissende stap op den weg der verzoening. Men berigt ons, dat een onmiddellijk besluit tot ontwapening in Frankrijk, en mitsdien herstel van den gerusten staat van zaken in Europa, het beoogde aanzoek zoude volgen.

FRANKRIJK.

Parijs, 14 jan. Gisteren heeft de heer *Thiers* het lang verwachte rapport, ropens de bevestiging van Parijs, in de kamer der gedeputeerden voorgedragen. Uit hetzelfde blijkt, dat de commissie, gelijk gemeld is, het met de bewindlieden omtrent de voornaamste punten eens is geworden. De commissie draagt derhalve voor, om Parijs met een onafgebroken wal te omringen, verdedigd door afzonderlijke, daar buiten gelegene forten; om den aanleg dezer werken gelijktijdig te beginnen; om den binnen den wal gelegene gemeenten geenszins onder de stedelijke belastingen van Parijs te begrijpen; om geene vaste bepaling te maken omtrent de punten, op welke de forten behooren te worden aangelegd, maar het bewind in elk geval te verbinden, om geen fort nader bij de hoofdstad te plaatsen, dan Vincennes.

— De Seine is aanmerkelijk gerezen, en dreigt met eene overstroming.

— In den *Moniteur* leest men de volgende telegrafische dépêche:

De onderstaande dépêche is, ten gevolge van den staat der atmosfeer, eerst heden 12 jan. bij het gouvernement ontvangen.

Brest, 11 jan, ten 8 ure des ochtends.

De maritime prefect aan den minister van marine.

* Te Buenos-Ayres is de vrede gesloten.

» De luitenant ter zee, *Page*, die in den afgeloopen nacht met het schip *Cassard* is aangekomen, zal met het traktaat per eerstvolgenden post naar Parijs vertrekken.

— Twee gewichtige tijdingen zijn heden te Parijs ontvangen. Het is eene daadzaak, dat de Porte tengevoegekomen is van den door haar genomen maatregel om den pacha van Egypte vervallen te verklaren.

Eene andere daadzaak is, dat de door Engeland aangeboden bemiddeling, in de Douro-kwestie, door de beide gouvernementen van Spanje en Portugal is aangenomen.

— Gisteren avond is de luitenant ter zee *Page* alhier van Brest aangekomen, medebrengende het verdrag van Montevideo, aan boord van de brik *la Bouchonnaise*, den 31en october, tusschen den vice-admiraal *Mackau* en den heer *Felipe Arana*, gesloten. Dat verdrag houdt in: 1°. De erkenning van de schadeloosstelling aan Fransche onderdanen verschuldigd, waarvan de hoegrootheid door wederzijds te kiezen arbiters zal bepaald worden. 2°. De blokkade der havens van de Argentijnsche republiek zal worden opgeheven; het eiland *Martin-Garcia* ontruimd, en de Argentijnsche oorlogsvaartuigen, tijdeas de blokkade vermeersterd, zullen worden vrijgegeven. 3°. Eene amnestie zal worden uitgevaardigd, ten behoeve van al de ingezetenen der republiek, die sedert december 1838 voortvlugtig zijn, ook ten voordeele van hen, die de wapenen tegen de republiek gedragen hebben; dit alles echter onder zekere bepalingen en beperkingen. 4°. Erkenning van de volstrekte onafhankelijkheid der oostelijke republiek van Uruguay, in voege als bepaald is bij het vredesverdrag met het keizerrijk Brazilië, den 27sten augustus 1828 gesloten. 5°. Beide gouvernementen beloven wederkeerig hunne respectieve ingezetenen even als de meest bevoorregte natie te zullen behandelen, tot tijd en wijle een verdrag van handel en scheepvaart de regten der wederzijdsche ingezetenen nader zal hebben omschreven. — De ratificatiën van dat verdrag moeten binnen den tijd van acht maanden te Parijs worden uitgewisseld.

— Wij vernemen, dat het gouvernement op eene officiële wijze het berigt heeft ontvangen, dat de bemiddeling van Engeland in de kwestie tusschen de kabinetten van Lissabon en Madrid door beide die kabinetten is aangenomen. Dien ten gevolge kan het vraagstuk der scheepvaart op den Douro als opgelost worden beschouwd.

— In den *Moniteur* vindt men vergelijkende staten van de ontvangsten over de jaren 1838, 1839 en 1840, waaruit blijkt, dat het totaal der ontvangsten over 1840,

ten beloope van 682,635,000 fr., boven het jaar 1839 eene vermeerdering oplevert van 25,426,000 fr., en boven het jaar 1838 van 32,450,000 franken.

— Het getal vondelingen en weezen, in de gasthuizen te Parijs gedurende het jaar 1840 opgenomen, bedraagt ongeveer 2,600, waarvan bij de 600 openlijk te vondeling waren gelegd.

— Onder de habitués der opera wordt van niets anders gesproken, dan van eene gebeurtenis, waarvan de heer *de B...* vooreergisteren de speelbal is geweest. De heer *de B...* was voor de eerste maal sedert zijn huwelijk naar de opera gegaan, keerde uit dezelve omstreeks middernacht huiswaarts, en nam langzaam den weg naar de rue de Provence, alwaar zijn rijtuig hem wachtte; toen hij plotseling door zes gemaskerde lieden werd aangegrepen, die het om hulp roepen beletten, door hem eene zakdoek in den mond te stoppen en hem daarna met geweld in eene fiacre, die op den hoek van de straat gereed stond, deden stappen. De bediende van den heer *de B...*, die zijnen meester op eenigen afstand volgde, wilde het rijtuig palloopen, maar hij gleed op de sneeuw uit, viel en bleef bewusteloos liggen. Eenige oogenblikken later, werd hij echter op de been geholpen, liet zich naar het bureau van den commissaris van politie der wijk brengen en legde aldaar zijne verklaring af. Een uur daarna begaf de commissaris zich naar de plaats, alwaar het voorval geschied was, en men poogde naar de aanwijzingen van den bediende het rijtuig op het spoor te komen. Op eens riep de bediende, daar is het! daar is het! en ijlings maakten de dienaren der politie zich van eene voorbijgaande fiacre meester. De commissaris zelf beval den koetsier hem naar de plaats te rijden, alwaar hij den heer *de B...* had gebragt. De koetsier weigerde eerst, doch verklaarde vervolgens, dat hij vijf en twintig francs had ontvangen, om niets te zeggen. Eindelijk gaf hij echter aan de bedreigingen van den commissaris toe, die, van drie zijner dienaren en den bediende vergezeld, in de fiacre steeg. Maar welk een schrik greep mijnheer de commissaris en zijn bijhebend gezelschap aan, toen de koetsier in galop regstreeks op het kuaal aanreed. Van alle kanten hoorde men geschreeuw van een groot aantal bijeengeschoolde lieden. De koetsier hield stil, en mijnheer de commissaris was niet weinig verwonderd zich voor eene herberg te bevinden. Alles was in beweging; men haalde eenen drenkeling uit het water, en gaf op alle vragen slechts een zeer verward antwoord. Eindelijk zochte de commissaris, dat men de herberg opende en hem binnentet. Doch, wie beschrijft zijne verbazing: om eene ruim voorziene tafel zaten zeven jonge lieden, en de heer *de B...* gaf, in eigen persoon, met smaak en vrolijk den toon aan. De gemaskerden waren geene andere, dan eenige lustige vrienden van den heer *B...*, die nog eens met hem een dier partijtjes van jongelieden wilden hebben, waaraan hij, sedert hij gehuwd was, geweigerd had deel te nemen.

BELGIE.

Brussel, 15 jan. De kamer heeft heden de beraadslagingen over de artikels van het budget van buitenlandse zaken aangevangen. De meeste leden gingen al verder en verder in hunne denkbeelden van bezuinigingen, en de geringste uitgaven werden door de kamer aan de ministers betwist. Gisteren heeft men op de traktementen der ambtenaren, bedragende 121,800 franken, bijna met geweld 3,350 franken afgetrokken. Heden wilde men, op voorstel der centrale sectie, het traktement des ministers (20,000 franken) met 1750 franken vermindern. De kamer toonde zich daarin zelfs zoo hardnekkig, dat de minister, om zijne jaarwedde niet te zien beknibbelen, genoodzaakt was te verklaren, dat, terwijl zijn voorganger ongehuwd, hij huisvader was en zich mitsdien tot grootere uitgaven genoodzaakt zag. Deze incidenten geven overigens een zeer duidelijk denkbeeld van de gezindheid der kamer, omtrent het matige gebruik van 's lands penningen.

Het ministerie, om het zware misbruik te ontgaan, van de budgetten te behandelen in het jaar zelf, waarvoor zij bestemd zijn, houdt zich thans weder bezig met de begrooting voor 1842, welke het, dadelijk na de paaschvacantie, aan de kamer hoop aan te bieden.

De Seine is, gelijk bij het dooi-weder te wachten was, uit hare oevers getreden en heeft eene onmetelijke uitgestrektheid lands onder water gezet. Sedert gisteren vertoonden de omstreken van Brussel weder het aanzien van een groot meer, en het water is bijna tot dezelfde hoogte geklommen als tijdens de overstromingen in de maand februari 1839, en heden namiddag nam de water nog toe. In het benedenste gedeelte der stad staan alle kelders vol water. Te Mechelen en te Leuven zijn de omstreken, naar men vernemt, ingelyk overstromd.

— De Fransche boekdruckers en schryvers beklagen

zich, en te regt, over den Belgischen nadruk, welke somwijlen zelfs met zooveel bekwaamheid gedreven wordt, dat de nadruk te Brussel nog eerder in den boekhandel is dan de oorspronkelijke uitgave te Parijs. Op de hevige klagen, welke deswege onlangs op nieuw in de Parijsche bladen gestaan hebben, antwoordt de Brusselsche boekhandel, dat men niets anders doet, dan hetgeen men te Londen, te Geneve, te Leipzig en zelfs te Parijs dagelijks ziet gebeuren. Zelfs beklagen zich de Belgische drukkers, dat de Parijsche pers zich ook jegens hen aan nadruk schuldig maakt, en noemt als Brusselsche werken, te Parijs nagedrukt: *BARON, Résumé de la Littérature Française*, en *GABRIEL, Traité de Météorologie*.

Brussel, 16 jan. Gisteren was er receptie bij den heer *Faich*, minister plenipotentiaris van Z. M. den koning der Nederlanden. Onder de aanzienlijke personen, die aldaar tegenwoordig waren, merkte men op de leden van het corps diplomatique, de gravin de *Merode*, de barones *d'Hoogvorst*, den graaf *d'Aerschot*, grootmaarschalk van het paleis, van *Praet*, minister van het huis des konings, *Lebeau*, minister van buitenlandse zaken, en een aantal anderen.

Statenlandsche berichten.

's Gravenhage, 17 jan. Onlangs zijn aan Z. Exc. den minister van financiën de volgende vragen voorgegesteld betrekkelijk het regt verstand en de behoorlijke toepassing der wetten op het patentregt; door Z. Exc. zijn de daarachter geplaatste antwoorden gegeven.

I. Hoedanig moeten, voor de toepassing van voormeld regt beschouwd, en in behoorlijke evenredigheid met den omvang en de belangrijkheid der gedrevene zaken, belast worden de dus genoemde calicots-weverijen, waarvan de meeste fabrikanten, eenen of slechts geringe lokalen bezitten, waarin zij laten werken, in vergelijking van hetgeen voor hunne rekening, door de ingezetenen, in derzelver eigene woningen wordt gegeven, bijna al welke wevers persoonlijk vrij zijn van het regt van patent, op grond van artikel 3, letter s, der wet van den 21sten mei 1819 (*Staatsblad* n° 34), en artikel 4 b der wet van den 6den april 1823 (*Staatsblad* n° 14). Antwoord. Fabrikanten, welke, behalve in hunne werkplaatsen, ook elders voor zich laten arbeiden, moeten een tweeledig patentregt voldoen, te weten: a. naar het getal der werklieden, in hunne fabrieken gebezigd wordende, volgens tabel 1 § c; b. naar gelang van de voordeelen, die zij fabrikanten geacht kunnen worden te trekken uit den verkoop der goederen, *binnen* hunne werkplaatsen vervaardigd, en zulks naar tabel 1 § 4; dat is, als *koopman of winkelier*, naar de omstandigheden.

II. Hoedanig te verdeelen het ongelijke getal arbeiders in de spinnerijen (tabel 1, 2e afd., n° 11), wanneer door die verdeling, ten mindere of ten meerdere, een verschillend taks van belasting wordt te weeg gebracht, b. v.:

17 knechts ad 8 of wel ad 9.

41 » » 20 » » 21.

1 » » nihil » » 1.

En hoe met zoodanigen te handelen, ingeval de fabriekant eene weduwe is, hebbende alzoo het regt, krachtens tabel 1, § 1, 3e zinsnede, een knecht af te trekken, in het geval zij twee knechts houdt? Antwoord. Ten aanzien der werklieden werd in het gestelde geval door de wet niet bepaald of de gebroekens al dan niet voor *geheel* zullen genomen worden. In deze onzekerheid zou de minister oordeelen dat de geopperde bedenking in het roordel der belastingsschuldigen zou kunnen worden opgelost, en dat alzoo de eene, na gedane deeling overschietende werkmán, bij de toepassing van het tarief niet in aanmerking zou behoeven genomen te worden, zoodat de helft van 17 moet gesteld worden op 8, de helft van 41 op 20, en één als geen wordt gerekent; terwijl voor het geval der toepasselijkheid van tabel 1, § 1, 3e zinsnede, de fabriekante met 2 knechten.

Vlissingen, 15 jan. Te Rotterdam is, ten huize zijner bloedverwanten, na eene kortstondige ongesteldheid, in den ouderdom van 36 jaren, overleden, ontoe met roem bekende *Fransche* de heer *P. J. de Jonge*, koninklijk geaccrediteerd kunstledematen vervaardiger, broeder der orde van den Nederlandschen Leeuw. Zijne voortreffelijke bekwaamheden zullen door vele ongelukkigen, die hij aan de maatschappij wedergaf, dankbaar worden gedenkt, en zijn vroegtijdig afsterven door zijne vrienden hartelijk betreurd. Het verlies van zulk een nuttig mensch, die, hoewel nederig en vergeten, zooveel voor zijne natuurgesloten deed, wordt dubbel gevoeld door de verminsten, die in hem hun-

nen redder en hunne toevlugt zagen; door hen, die zijne goedhartigheid, zijnen ijver en bereidwilligheid voor ongelukkigen wisten te waarderen; maar vooral door zijne betrekkingen wier liefde hij als man, zoon en broeder ten volle waardig was.

Onder hen, die ons vaderland in het gebied der kunsten en wetenschappen hebben vereerd; onder hen, die de lijdende menscheit den schoonsten titel, dien van mensch, in de heilige beteekenis des woords, schenkt; onder hen, op wie Vlissingen, als binnen hare muren geboren, zich in latere tijden zal verhoovaardigen, — behoort de naam van *Freit* erkentelijk te worden gerangschikt.

Assen, 7 jan. Bij het Drentsche hof stond heden te regt *P. J. de Jonge*, koffijhuishouder en zaakwaarnemer te Groningen, beschuldigd van twee voorname ambtenaren in de stad en provincie Groningen door eene annonce in de *Groninger Courant* te hebben gelasterd, ter zake die annonce inhield, dat er fraude gepleegd was bij de aangifte van vruchten en Fransche confituren bij den invoer.

De advocaat-generaal *Gregorij* heeft in het breede, met aanhaling van Romeinsche en Fransche wetten, betoogd, dat art. 367 strafregt op den beklagde toepasselijk was; en dat de regtbanken van Groningen en Appingadam verkeerdelijk hadden geoordeeld, » dat men laster niet konde qualificeren uit daden door anderen verrigt, » dat men bewijzen konde uit stukken, waaraan de beklagde vreemd was, wie door den lasteraar werd bedoeld.

De advocaat *mr. Schaap* heeft den beklagde verdedigd, en droeg den hove voor, dat zijn principaal reeds ter zake van die annonce had te regt gestaan voor de regtbank te Groningen, voor het Groninger hof, voor de regtbank te Appingadam, andermaal voor het Groninger hof, bij dit laatste was veroordeeld, en hij tegen die veroordeeling zich in cassatie had voorzien, met het gevolg, dat het Groninger arrest wegens den vorm was gecasseerd, en toen de zaak aan dit hof verwezen.

Met vrouwen zeide hij, verdedigde hij den beklagde; deze had niet gelasterd; het voornametecken om laster te qualificeren ontbrak, — namelijk de aanwijzing van het individu; — twee voorname ambtenaren, was eene uitdrukking, die zich alle hooge stedelijke en provinciale ambtenaren konden aantrekken; de massa konde men niet lasteren; het individu alleen konde het voorwerp van laster zijn; — men konde het individu niet aanwijzen door daden, door den beklagde niet, maar door anderen verrigt.

Hij eindigde zijn pleidooi met den hove te verzoeken, indachtig te zijn aan de hooge onafhankelijke roeping, die het hof te vervullen had, de toepassing der wet, en eene spoedige toepassing was zijne begeerte; reeds twee en een half jaar was de beklagde geslingerd naar verschillende regterlijke collegiën, en deze was moede verder vervolgd te worden ter zake van een gedrukt artikel in eene courant, waarbij hij de beste bedoeling had gehad, namelijk, om de administratie opmerkzaam te maken tegen verkeerde en frauduleuze praktijken tot bekorting van 's lands regten.

Het hof heeft de uitspraak tot heden acht dagen uitgesteld.

Zoo men dit verslag leest, rijst onwillekenig de gedachte op, en men vraagt zich: worden hier de vormen van procedures, de caicanes en uitstellen niet als straf tegen den beklagde gebezigd, bij onvermogen om eene straf uit de wet toe te passen, en om alzoo de publicisten af te schrikken door procedures, in plaats van door gewettigde straffen. — De uitspraak van het Drentsche hof zal, zoo wij hopen, spoedig, bij een goed gemotiveerd arrest, deze verwikkelde zaak beslissen. (*Mep. C.*)

— Het provinciaal hof van Drenthe heeft den koffijhuishouder *P. J. de Jonge*, bij arrest van heden, van alle rechtsvervolging ontslagen, omdat de personen niet genoeg in het geincrimineerde stuk der *Groninger Courant* waren aangeduid. De motieven van het arrest komen hoofdzakelijk met die van de regtbank van Appingadam overeen. (*Gron. O.*)

Groningen, 15 jan. Volgens gisteren avond alhier ontvangen berichten heeft het Drentsche hof dien dag een arrest genomen, waarbij genoemde *P. J. de Jonge* van alle verdere rechtsvervolging is ontslagen omdat de personen niet genoeg in het geincrimineerde stuk der *Groninger Courant* waren aangeduid, en zoo is er dan, indien de procureur-generaal bij het Drentsche hof niet in cassatie treedt, eindelijk een einde gemaakt aan eene zaak, die men meer dan twee en een half jaar heeft slepende gehouden.

In het oog loopend is het evenwel, dat men den drukker en uitgever van de *Groninger Courant* hierbij in

het geheel niet vervolgd heeft, terwijl de regtbank van Groningen zulks ten opzichte van den drukker en uitgever van den *Tolk der Vrijheid* niet alleen heeft gedaan maar hem als medepligtige heeft veroordeeld. Nieuw bewijs hoe regt en regtvaardigheid in het arme vaderland den hoogsten trap van volkomenheid hebben bereikt!!

(*Tolk der Vrijheid*)

Deventer, 14 jan. Gisteren is alhier overleden de heer *Mr. W. H. Vijfhuis*, in leven lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal en regter in de arrondissement-regtbank alhier.

Arnhem, 17 jan. In het *Weekblad van het Regt* leest men:

» In de zitting van den Hoogen Raad van gisteren, civiele kamer, is behandeld de zaak van den gewezen ingenieur-directeur der Hollandsche ijzeren-spoorwegmaatschappij *Brade*, tegen een arrest van het provinciaal hof van Holland. Bij dit arrest is de eisoher gedeeltelijk niet ontvankelijk verklaard in zijne ingestelde vordering tegen de directie dier maatschappij.

Arnhem, 18 jan. Sedert, na het ontstane dooiveder, de wassende rivieren eene aanstaande ijskruifing deden voorzien, leefde men in de gewone bekommelingen bij het vooruitzicht dezer gebeurtenis. Laatstleden zaterdag was er reeds op onderscheidene plaatsen beweging in het ijs. Gisteren is de ijskruifing begonnen, doch op den Benedenrijn niet verder dan tot aan het veer voor deze stad doorgegaan. Dezelve heeft zich echter heden in den vroegen ochtend hervat en men heeft thans hier, zoo wel als op de Waal en op den IJssel, eene opene rivier, met weinig drijfijis. Het water vliet binnen de oevers kalm daarheen, en alle vrees voor rampen is voor het tegenwoordige geweken.

Mengelwerk.

In de *Meppeler Courant* van den 15den dezer leest men het volgende:

Met belangstelling vestige Z. E. vooral het oog op de pensioenen, tractementen, toelagen en wachtgelden, waarvan velen, helaas! treurige maar waarachtige bewijzen opleveren, met welk eene verkwistende hand in vroeger dagen 's lands geld is verspild, terwijl de ingezetenen van het rijk onder den druk der belastingen zuchten. Y, HELGMA.

» De verklaring van den heer minister van financiën, dat hij zijne betrekking niet wilde aangaan zonder eene geheele openbaarmaking van de rijks financiën, heeft dien heer in der tijd veel vertrouwen bij het algemeen verschaft. Wij voor ons hebben echter nimmer rede gevonden, uit dien hoofde in dat vertrouwen te deelen. Het afstemmen van de den Staten-Generaal aangeboden leeningwet van 56 millioenen had de niet excellerende Excellentien onder het vorig bestuur alle hoop en gelegenheid benomen, om hunne *misdadige geldverspillingen* verder te bemantelen en te bedekken. De Staten-Generaal hadden door de verwerping dier wet ontgezeggetlijk van hun bepaald voornemen doen blijken, om aan het rijk der illusien, der verkeerdheden en onregelmatigheden, van allerlei aard, een einde te maken.

» Men kon dien ten gevolge de zaken niet meer aan den gang houden, omdat men syndicaat, Oostindische handelmaatschappij, veefonds, pensioenfondsen, Arnhemmer spoorweg, en God weet welke fondsen al meer, had uitgeput, en moest de staatsbankroet laten uitbreken, dat is het maatschappelijk ligchaam ontbinden, of eene poging tot redding door medewerking der Staten-Generaal beproeven. Tot het laatste middel nam men zijne toevlugt, niet uit zucht voor het algemeen welzijn, (want hoe kon daarvan nog eenig denkbeeld bij hen bestaan, die de welvaart van den staat zoschandelijk verwaarloosd hadden?) maar in de hoop van nog aanhang genoeg in de Tweede Kamer te zullen vinden om die misdadige verkwisting van 's lands penninggen met den mantel der liederen te dekken, en de hoop, welke zich, helaas! maar al te zeer heeft bewezenlijkt.

» Dat de Staten-Generaal niet gemogen waren tot de genezing van het kwaad mede te werken, zonder het zelfe nauwkeurig aan in de reeds geheelen omvang te kennen, was reeds genoegzaam gebleken, en er heeft derhalve geen nadere kans, als den ellendigen hopen dezen toestand naar 41 jare sonder open te leggen. De heer minister van financiën heeft derhalve door het open leggen van den staat van 's rijks geldmiddelen niets anders gedaan, dan waartoe hem de hoogste nood drong.

» Sedert is de gemelde heer minister geheel in de verkeerde, verderfelijke voetstappen zijner voorgangers ge-

treden; en leeningen, verhooging van belastingen, gepaard met eene onvolledige en door de ontvangsten niet gedekte staat van uitgaven; en nieuwe onwettige uitgaven zijn waarlijk, groote uitkomsten, geschikt om het algemeen vertrouwen in dien heer te bevestigen, veelmin te doen toenemen. Intusschen is het van groot belang, dat de heere, door iets meer dan woorden en verzekeringen, de overtuiging verkrijge, dat de heer minister van financiën haar niet, even als zijne voorgangers, als het lastdier beschouwt, hetwelk de grooten en aanzienlijken des lands moet voeden, al zoude het ook onder de lasten bezwijken.

Letternieuws.

Theorie de la machine à vapeur,
par le chevalier F. M. G. DE
PAMBOUR, ancien élève de l'école
polytechnique. Bruxelles, li-
brairie polytechnique.
(Medegedeeld).

Wij vinden ons, in het belang der wetenschap, verplicht, bij de tegenwoordige algemeene aanwending der stoomkracht en den grooten invloed, welke die aanwending op den morelen en materielen vooruitgang der maatschappij reeds verkregen heeft, en nog verder verkrijgen zal, het publiek opmerkzaam te maken op het bovenstaande werk. Zij alleen, welke, na grondige kennis der wis- en natuurkundige wetenschappen, de stoomkracht en derzelve aanwending bestudeerd hebben, kunnen beoordeelen hoe onvolmaakt de geheele theorie van de mechanische werking van den stoom is, en hoe onvolledig tot heden die theorie bij de meestberoemde schrijvers behandeld is — ten minste hoe weinig wiskundige zekerheid de meest in gebruik zijnde formules bezitten. Men behield zich gewoonlijk, met de uitkomsten der theoretische onderzoekingen in ieder geval met eenen bijzonderen coëfficiënt te vermenigvuldigen en het verschil tuschen die zoogenaamde theorie en de proeven toe te schrijven aan oorzaken, welke invloed geheel willekeurig bepaald werd. — Het is ons plan niet eene recensie van dit werkje te schrijven; daartoe wordt, naar ons oordeel, vereischt, dat de recensent de zaak waarover hij vonnis velte beter verstaat dan de schrijver, zijnde het daartoe niet genoeg om op het voetspoor van de meesten onzer oud-vaderlandsche oordeelvellende geschriften (enkele critische tijdschriften van lateren oorsprong uitgezonderd), met magtspreek en uit de hoogte de zaken, welke niet begrepen worden, af te keuren, omdat men het gemakkelijker vindt af te keuren, dan hetgeen grondige studie vordert; aan meer bevoegden over te laten; maar alleen om hier te vermelden welke punten de schrijver aanvoert, ten einde die belanghebbenden, welke van des schrijvers nieuwe theorie nog geene kennis mogen dragen, daarop opmerkzaam te maken.

De schrijver begint met kort de tot heden gevolgde wijze van berekening der vermogens en afmetingen van stoom-machines te beschouwen. Hij zegt dat de berekeningen die bij dezelve te pas komen ten slotte uitloopen op: het onderzoek van den wederstand die eene machine in beweging moet brengen, de snelheid die aan dien wederstand moet worden medegedeeld en de afmetingen van het werktuig, om daartoe te geraken. Men begon met te onderstellen dat de spanning des stooms in den cilinder gelijk of evenredig was aan de spanning van den stoom in den ketel, en dus alleen eene functie van de temperatuur was tot welke de stoom in den ketel verhit werd; of dus de wederstand van den last, door den zuiger bewogen, groot of klein was, die spanning bleef dezelfde. Dit is, volgens den schrijver, eene *erreur de principe* en de oorzaak waarom nimmer de uitkomsten der berekening *a priori*, met de dadelijke uitkomsten der proeven konden overeenstemmen. — Het beginsel, waarop volgens den schrijver, de geheele theorie der mechanische werking van den stoom berust moet, is het volgende: *de stoom, welke in den cilinder op den zuiger werkt, drukt op de vierkante eenheid der oppervlakte van den zuiger altijd juist met hetzelfde vermogen als de te bewegen wederstand op diezelfde vierkante eenheid van den zuiger drukt.* Hij besluit dit uit de aan alle werktuigkundigen bekende stelling, dat in ieder werktuig, hetwelk de eenparige beweging verkregen heeft, de beweegkracht met den last juist evenwigt maakt; want drukt de stoom op iedere vierkante eenheid met groter kracht dan de wederstand op diezelfde vierkante eenheid uitoefent, dan zoude de machine eene *versnelde* beweging ondergaan. — terwijl, in het omgekeerde geval, de beweging spoedig zou voortgaan en alle deelen van het werktuig spoedig tot rust komen. Daar verder de hoeveelheid stoom, die in eene tijdsamenheid voortdrukt wordt,

noodzakelijk gelijk moet zijn aan de hoeveelheid welke in dienzelfden tijd in den ketel gevormd wordt, zoo is de *snelheid*, waarmede de zuiger eenen bepaalden last bewegen moet, alleen afhankelijk van de hoeveelheid stoom welke de ketel in eene tijdsamenheid kan opleveren, door welke beide beschouwingen de schrijver tot de twee grondformules zijner theorie komt. Uit deze formules worden vervolgens door substitutie der elementen voor ieder der verschillende soorten van stoom-machines alle mogelijke onbekenden opgelost, en bovendien de uitkomsten daarvan met de proeven vergeleken, waardoor ook hun, die alleen de waarheid proefondervindelijk wenschen te verkrijgen, genoeg gedaan wordt. — Het geheel draagt blijken van des schrijvers scherpzinnige inzichten en diepe wiskundige kennis.

A. januari 1841.

K.

De zomernachten van Noorwegen.

Wie Noorwegen gezien heeft met zijne wilde, reusachtige rotstoeuvelen, zoo als geen ander land ze aanbiedt; met zijne uitgestrekte zeeboezems, waarin de Oost-zee woest bruischt, alsof zij de wijd door elkander geworpene granietrotsen wilde omverwoelen; — wie over zijne bruischende watervallen en bergstroomen is heengetrokken, het ruischen zijner sombere, geweldige dennenwouden hoorde, wanneer zij zuchtende de noord-sche stormen het hoofd bieden, — die kan begrijpen dat slechts in zulk een land eene rij van mijthen ontstaan kon, zoo als de Edda ze ons leert. De vreeselijke dennenbosschen, die zich over het geheele land uitstrekken, maken deszelfs grootsten rijkdom uit; misschien zijn er in het geheele land nauwelijks vijftig huizen, die geheel en al uit een ander materiaal dan hout gebouwd zijn; tot allen mogelijken arbeid wordt hout gebruikt; zelfs worden er koorden uit gedraaid die op de rivierschepen, en andersints, de plaats van touw innemen. In het binnenste des lands worden de boomen geveld, des winters over de sneeuw naar de rivieren gesleept, en met het voorjaar laat men ze bij vloten afzakken naar de houtstapels van Christiania, Drammen en Gøthenborg. De houtkoopers betalen aan de eigenaren der bosschen, voor ieder dozijn stammen, ongeveer twintig grosschen en het dagloon der vollers en vlotters, die bij hunnen moeilijken arbeid dagelijks eene mark verdienen, — het hoogste dagloon dat men in Noorwegen betaalt. Het grootste gedeelte van de bevolking van het binnenland leeft van dit bedrijf.

Zoo wild en indrukwekkend de natuur hier over het algemeen is, zoo bevallig zijn de weidegronden van sommige streken en de bergvlakten, waar de Noorweger des zomers zijn vee weidt; hier klinkt, even als in Zwitserland, de Alpenhoorn, en een even zoo eigendommelijken indruk, als de Zwitsersche zangen, maken de liederen der herders, die op de berghellingen in hunne hutten met hunne kudden huizen, wanneer de zomer zelfs de kaalste toppen met het fijne mos overdekt en met talloos schoone bloemen versiert heeft, die men rendierbloemen (*renblomster*) noemt, en wanneer de zon de damherten en al het roode wild bij geheele troepen naar de klare spiegels der talloze meeren lokt, die aan de grauwe en wilde rotsmassas eene eigenaardige behoortelijkheid bijzetten. Onbeschrijfelijk zijn al deze schoonheden der natuur in de zomer-nachten, welke zoo helder en klaar zijn, dat men in zijne kamer kan lezen en schrijven, en zelfs de sterren van de eerste grootte onzichtbaar zijn. Maar het is een zacht, mild licht, dat geene scherpe schaduwen van zich werpt, maar eenen gouden mantel der zoetste rust over alle voorwerpen uitbreidt, aan welke het eene nieuwe bekoortelijkheid bijzet. Wie kan de uitwerking beschrijven wanneer het op de eeuwige sneeuw van den Saechattan rust, of door de schaduwen der wonden breekt, die zoop oud schijnen als de aarde welke ze draagt, of als het flikkert op de wilde, ongetoomde zilver-vloeden van een reusachtigen waterval, of over eene slapende stad als Dronheim. De gebouwen worden zoo helder gescheiden, geene schaduw stoort de harmonie der lijnen, en het geheel verkrijgt een onbeschrijfelijk schilderachtig aanzien; in de verte strekt zich Fjord met zijnen water-spiegel uit, dien geene windje ontrust, onder de blaauwe bergen, onder wier bescherming de booten zich slapende wiegen. Rustig als het graf is de geheele natuur; er heerscht echter een zachte vrede over haar en de werken der menschen; de verbeelding waant zich in het land der foëen verplaatst, zoo als de vertelstukjes der kindscheid het ons voorspiegelen, en slechts de schoone aronden aan de kusten der Middellandsche zee, zoo als men die te Baja en in Napels omstreken geniet, kunnen met de betoverende schoonheden der zomernachten van Noorwegen vergeleken worden.

Advertentien.

VERKOOPING

VAN

LANDBOUW-WERKTUIGEN EN VEE.

Op den Huize *Wildenborch*, bij *Forden*, zal, op den 15den Februarij eerstkomende, in het openbaar worden vercocht, vier PAARDEN, negentien stuks HOORNVEE, eene EZELIN, vier BOEREN-WAGENS, een aantal KARREREN, PLOEGEN en EGGEN van verschillende vorm; MELK-GEREEDSCHAP, PAARDEN-, OSSEN- en EZELSTUIGEN, RIJTUIGEN, enz., alles in den best onderhouden toestand; en verder een aanzienlijke voorraad HOOI, STOO en AARDAPPELEN.

† † Men vraagt in onderscheidene plaatsen van Noord- en Zuid-Holland, Gelderland, Overtijssel, Noord-Brabant en Zeeland, geschikte personen genezen om in het VAK van GEDISTELEERD als COMMISSIONNAIRS werkzaam te zijn, tegen genot eener billijke provisio.

Adres met gefrankeerde brieven en eigenhandig geteekende aanvragen, onder Letter S, bij de Boekhandelaren en Drukkeis MENSING & VAN WESTRENNEN, op de Hoogstraat te Rotterdam.

VRAAG

VOOR DE

VIERDE

UITGAVE.

De Vierde op Nieuw Vermeerderde en Veel Belangrijker Uitgave van *Geneesmiddel voor Armen en Rijken*, uitgegeven door *A. FLER & Comp.*, te Amsterdam, en thans door het geheele Land te bekomen, behelst eene menigte Gevallen, waaraan

ZOUT MET COGNAC

gezegevierd heeft: benevens *Aanwijzingen* tot het In- en Uitwendig Gebruik van het Geneesmiddel, reeds herhaalde malen beproefd in Gevallen van

Aangezigtspijn,	Jicht,	Ontstekingen,	Tandpijn,
Belroos,	Kanker,	Oorpijn,	Tering,
Beroerte,	Klieren,	Opene Beenen,	Uitslag,
Bloedspuwing,	Kolijk,	Pijn in de Zijde,	Verlamming,
Galziekte,	Koorts,	Rheumatismus,	Winterbuilen,
Graveel,	Lintwormen,	Roos,	Wonden,
Hoofdpijn,	Longtering,	Scrofula,	Zweren, enz.

Leest! *Beproeft!* Oordeelt!!!

Théâtre Français.

MERCREDI 20 JANVIER 1841.

LA PREMIÈRE REPRÉSENTATION DE

LA SAVONNETTE IMPÉRIALE

ou

un Mariage sous l'Empereur,

Comédie en 2 actes, mêlée de chants,
par M. ANJENT.

Michel et Christine,

Faudeville en 1 acte.

On commencera à 7 heures.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 17 Jan. 4 El 6 Palm 5 Duim; gew. 229 Duim; gev. 0".
Den 18 Jan. 4 El 8 Palm 3 Duim; gew. 18 Duim; gev. 0".

Beursbericht.

Effecten-Societeit ten 4½ uren.

Zondag 17 Januari.

Integralen 50½, ½. Handel. 161½, ½, ½, 162½, ½. Ardoins 21½, ½, 22. Dito Comp. 17½, ½, 4 pCt. Russ. 87½, ½, ½. Columb. 100 p. s. 18½.

In Hollandse effecten was nog al vrij wat affaire, bijzonder in aandeelen handelmaatschappij, die door veelvuldige inkoop hun standpunt van eergisteren weder hebben hernomen.

Veel vraag was naar Ardoins, en deden beduidende inkoop den koers ruim ½ boven de notering van gisteren stijgen; er schenen latere koersen van Antwerpen bekend te zijn, waar men de laatste rijzing der Ardoins te Parijs, gisteren bij het vertrek van den post niet schijnt gekend te hebben.

Voor 4 pCt. Russen blijft de vraag aanhouden, ook heden hebben de prijzen derzelve zich eenigzins verbeterd.

Te Arnhem, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.